

Piezīmes un atsaucis vietas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Kods:	4044
Suga:	<i>Xylomoia strix</i>
Kods:	LV0523200
Natura 2000 vieta:	Ukru_gārša
Eksperts (i):	Maksims Balalaikins
Darbs pabeigts:	10.11.2022.
Vispārējās piezīmes:	<p>Timšās pūcītes populācijas aprēķina vispārējie principi.</p> <p>Populācijas izmēra noteikšana tiek balstīta uz kāpuru barības auga ziemzaļās kosas <i>Equisetum hyemale</i> bojājumu uzskaitēm un tumšās pūcītes <i>Xylomoia strix</i> kāpuru uzskaiti, saskaņā ar Bezmugurkaulnieku monitoringa metodiku Natura 2000 teritorijās (Balalaikins red. 2020). No vasaras beigām un pēc pārziemošanas līdz maijam kāpuri apdzīvo ziemzaļās kosas <i>Equisetum hyemale</i> stublājus (Haverinen et al. 2016, Mikkola 1980, Nowacki, Paška 2014, Savenkovs 2018).</p> <p>Droša pazīme, ka stublājā ir vai ir bijis kāpurs, ir ekskrementu klātbūtne, ja stublāju pāršķeļ un apskatās. Papildus tam, stublāja mezgli ir viegli saspiežami, jo izēsts to saturs. Parasti pūcīte izēd 5-7 stublāja posmus.</p> <p>Monitoringa metodika</p> <p>Tumšās pūcītes uzskaitē tiek balstīta uz kāpuru un to apdzīvoto mikrobiotopu uzskaiti transektās.</p> <p>Par tumšās pūcītes uzskaites vienību tiek uzskatīts 100 x 100 m poligons, kurā ir iekļauta transekta 100 metru garumā. Izveidotā transektā izvieto uzskaites parauglaukumus 1m² platībā, kas ir izvietoti visā transekta garumā ik pēc 5 metriem. Kopējais uzskaites parauglaukumu skaits transektā ir 20.</p> <p>Katrā 1 m² uzskaites parauglaukumā, saskaita kosas ar dzīviem kāpuriem un arī vecos bojājumus, kā arī novērtē kosu biežību.</p> <p>Biezības parametrs anketā tika novērtēts pamatojoties uz gradāciju 5 klasēs (0 – nav kosu, 1 – kosas retas, paraugā izklaidus; 2 – kosas veido līdz 25% no projektīvā seguma; 3 – kosas veido 25 līdz 50% no projektīvā seguma; 4 – kosas veido vairāk par 50% no projektīvā seguma, veido blīvu audzi.</p> <p>Populācijas lieluma aprēķins</p>

	<p>Veco kāpuru bojājumu uzskaite ir svarīga, lai konstatētu sugas klātbūtni biotopā. Taču vecos bojājumus neizmanto populācijas lieluma aprēķināšanai. Aprēķinos izmanto tikai konstatēto kosu ar kāpuru skaitu.</p> <p>Vispirms aprēķina vidējo indivīdu skaitu uz attiecīgā biotopa/mikrobiotopa laukuma vienību (kāpuru skaits uz 20 m²).</p> <p>Iegūto kāpuru skaitu attiecina uz konkrētā biotopa platību, iegūstot aptuveno īpatņu skaitu poligonā.</p> <p>Tālāk atbilstoši biotopu/mikrobiotopu kartējumam aprēķina indivīdu skaitu īpaši aizsargājamai dabas teritorijai.</p> <p>Aprēķini tiek veikti izmantojot sekojošās formulas:</p> <p>S kos (kosas seguma novērtējums poligonā ha) = S nog (nogabala platība ha) x B (Kosu biežības novērtējums poligonā %)</p> <p>Tumšās pūcītes populācijas lielums (P) = S kos) x n (Īpatņu skaits transektās) / S p (Poligona platība ha)</p> <p>Tumšās pūcītes atradnes Natura 2000 teritorijās</p> <p>Tumšās pūcītes atradnes ir zināmas četrās Natura 2000 teritorijās Latvijā: Gaujas Nacionālajā parkā, dabas parkā Piejūra, dabas liegumā Ukru gārša un aizsargājamo ainavu apvidū Ziemeļgauja.</p>
--	---

Piezīmes un pieņēmumi tabulu aizpildīšanā/izmantošanā

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	<p>SDF populācijas lielums uzrādīts: minimālais 80 īpatņi un maksimālais populācijas lielums 320 īpatņi. Balstoties uz jauniem datiem par sugas sastopamību teritorijā tiek precizēti populācijas lieluma aprēķina dati.</p> <p>Tumšās pūcītes eksemplāri tika konstatēti dabas aizsardzības plāna izstrādes laikā. Uzskaitē veikta 50 1m² laukumos nelielajā kosas izplatības teritorijā. Uzskaitē konstatēts viens kāpurs un divi veci bojājumi t.i. 2 kāpuri uz 100 m². Kosas dabas liegumā sastopamas tikai dažos nogabalos (tikai 128. un 131. kvartālā) – ar tiem tad arī saistīta kāpuru dzīvotne (1. pielikums). Kopējā dzīvotnes platība ĪADT Ukru gārša norādīta 2.4 ha (Baroniņa 2016). Balstoties uz apsekojumiem aprēķinātais īpatņu blīvums ir 200 īp/ha. Kopējais populācijas lielums vērtējams 480 īpatņu</p> <p>CV_USE pieņemts aprēķinātais īpatņu skaits – 480.</p>
Unit_CV	īpatnis
Habitat	Ziemzaļā kosa ir bieži sastopama ES aizsargājamās biotopos 91F0 Jaukti ozolu, gobu, ošu meži gar lielām upēm un 91E0* Aluviāli meži. Šo biotopu

Lauks	Paskaidrojums																				
	platības var tikt uzskatītas par tumšās pūcītes optimālu sastopamības biotopu. Mitrie piekrastes meži upju ielejās, kas neatbilst ES aizsargājamā biotopa prasībām, arī ir potenciāli piemēroti tumšās pūcītes sastopamībai.																				
Annex I	Teritorijā <i>Xylomoia strix</i> atradnēm nav tiešās saistības ar Annex I biotopiem.																				
Annex I_area_USE	na																				
Other_area_USE	2.4 ha																				
OK_DEN	<div>Sugas blīvumi Latvijas Natura 2000 vietās (īp/ha) ir sekojoši (zaļš – eksperta Maksima Balalaikina noteiktais optimālais sasniedzamais blīvums. Sarkanā krāsā iezīmēts blīvums šajā teritorijā):</div> <table><tr><th>Code2</th><th>Siname</th><th>CV_DEN</th><th>Blīv.</th></tr><tr><td>LV0523200</td><td>Ukru gārša</td><td>200</td><td></td></tr><tr><td>LV0301700</td><td>Piejūra</td><td>217</td><td></td></tr><tr><td>LV0600700</td><td>Ziemeļgauja</td><td>368</td><td></td></tr><tr><td>LV0200100</td><td>Gaujas nacionlais parks</td><td>368</td><td></td></tr></table>	Code2	Siname	CV_DEN	Blīv.	LV0523200	Ukru gārša	200		LV0301700	Piejūra	217		LV0600700	Ziemeļgauja	368		LV0200100	Gaujas nacionlais parks	368	
Code2	Siname	CV_DEN	Blīv.																		
LV0523200	Ukru gārša	200																			
LV0301700	Piejūra	217																			
LV0600700	Ziemeļgauja	368																			
LV0200100	Gaujas nacionlais parks	368																			
OPT_DEN	Optimālais blīvums tika izvēlēts balstoties uz bezmugurkaulnieku eksperta Maksima Balalaikina viedokli. Optimālā blīvuma vērtība tika noteikta 368 īp/ha, kas ir noteiktais īpatņu blīvums Gaujas nacionālajā parka. Šāda izvēle izdarīta tāpēc, ka Gaujas nacionālajā parkā ir izveidojušies labvēlīgākie sugas sastopamības apstākļi, un nozīmīgākā sugas populācija valstī. Turklāt Gaujas nacionālajā parka sugas populācija ir visvairāk pētīta un iegūtie dati vislabāk atspoguļo reālo īpatņu blīvumu populācijā. ĪADT Ukru gārša teritorijā atbilstoši ir zems sugas īpatņu blīvums.																				
OK_NEW	Nē																				
AREA_NEW	Nē																				
OK_INT	Nē																				
IND_INT	Nē																				
Papildus nosacījumi	Nav																				
Cits lauks																					

Izmantotā literatūra.

Balalaikins M. red. 2020. Bez mugurkaulnieku monitoringa metodika natura 2000 teritorijās. <https://www.daba.gov.lv/lv/natura-2000-vietu-monitoringa-metodikas>

Baroniņa V. red. 2016. Dabas lieguma Ukru Gārša Dabas aizsardzības plans. Latvijas dabas fonds, Rīga, 129 lpp.

Haverinen R., Nupponen K., Pototski A. 2016. New data on the distribution and bionomics of *Xylomoia strix* Mikkila, 1980 in the Baltic countries (Lepidoptera, Noctuidae). Lepinfo 22: 1-7.

Mikkola K. 1980. Two new noctuid species from Northern Europe: *Polia sabmeana* n. sp. and *Xylomoia strix* n. sp. (Lepidoptera, Noctuidae: Hadeninae and Amphipyrrinae). Notulae entomologicae. 60 (4): 217-222.

Nowacki J., Pałka K. 2014. New record of *Xylomoia strix* Mikkola, 1980 (Lepidoptera: Noctuidae) in Poland. Wiad. entomol. 33 (1) 38–41.

Savenkovs N. 2018. Īpaši aizsargājamās un reti sastopamās tauriņu sugas Latvijā. Metodiskais materiāls, LVAF projekta “Dabas aizsardzības pārvaldes kapacitātes stiprināšana, nodrošinot jaunu sugu aizsardzības jomas ekspertu apmācību un paaugstinot profesionālo kompetenci DAP speciālistiem”, Nr. 108/171 / 2017 ietvaros. 32 lpp.

1. Pielikums. Tumšās pūcītes sastopamības poligons ĪADT Ukru gārša.

7. pielikums

Īpaši aizsargājamās bezmugurkaulnieku un zīdītāju sugas dabas liegumā "Ukru gārša"

